

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre . . . 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre . . . 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Dobozos, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Ujabb miniszterváltozások.

— A politika kulisszái mögül. —

Minap megirtuk, hogy az új szabadelvűek folyvást azon dolgoztak, hogy Lukács László pénzügyminiszter menjen el és adja át helyét Horánszky Nándornak; ennek a tervnek régebben félig-meddig Széll Kálmánt is megnyerték, aki az ischli klauzula és a S.éll-formula béka-egérharca óta különben sem valami nagy barátja Lukácsnak.

A miniszterelnök tett is már nem egy olyan megjegyzést a pénzügyminiszternek fülehallatára, hogy ez bizvást levonhatta volna a távozási konzekvenciákat, ha a régi gárda nem beszélt volna annyit neki, hogy ilyenekben megtanulta a nagyott hallást. A régi gárda nem akarván tért adni Horánszky-nak, nemcsak támogatta Lukácsot, hanem a koronát is befolyásolta az ő érdekében; most azonban másképpen alakul a helyzet.

Horánszky beent van a kabinetben; ezzel az új gárda és Széll Kálmán ellenszenve nem szűnik meg, ellenben a régi gárda rokonszenve megszűnik, mert fejei — kik jóformán mind miniszter-aspiránsok — most szintén Lukács ellen fognak törni.

Igy megtörténhetik, hogy Lukács Horánszky minisztersége dacára mihamarabb utilaput kap a talpára, különösen ha a nagy garral hirdetett konverzió elmarad, vagy balul üt ki.

A politika kulisszái közül különben még ennél is szenzációsabb hírek szivárognak ki. Az Ausztriával kötendő kereskedelmi szerződések a miniszterelnök idejét annyira igénybe veszik, hogy rövid időn belül a belügyminiszteri tárczát átengedi egy alkalmas politikusnak. Állítólag ez a változás csak átmenet lesz, mert Horánszky Nándor a kereskedelmi tárczát csak a kereskedelmi szerződések megkötéséig fogja megtartani, amikor Horánszky az akkori belügyminiszterrel tárczát fog cserélni.

A kitünő politikai forrás szerint a belügyminiszteri tárczát rövid időre, ugyyszólván átmenetileg Tisza István gróf kapná meg. Ezt azonban már is rossz néven kezdik venni s a pártokban erősen forrongnak ellene.

Végül nem hallgathatjuk el, hogy az őfelsége személye körüli miniszter megváltik állásától és utódjául gróf Batthány Lajost, a volt fiumei kormányzót emlegetik.

Nagy vihar a képviselőházban.

Izgalmas jelenetek.

— Távirati tudósítás. —

A folyosón Hentaller volt az érdeklődés tárgya, aki általános figyelem közt mondotta el a szocialistákkal való heves választási küzdelem részleteit. Hentaller szerint a szocialisták kitünően vannak szervezve és hozzáette, hogy a kerület a jövőben okellen elveszett a fggellen égi pártra nézve. Nézete szerint Jász-Nagy-Kun Szolnok és Békés-megye legtöbb kerülete a jövő választások alkalmával már szocialista képviselőket fog az országgyűlésbe küldeni. Még a hatszáz holdas parasztok közt is vannak szocialisták. A tót és németajku gazdák pedig mind szocialisták.

A távirókisasszony szerepe.

— Francziából —

Tíz esztendőt töltött el a kis falucskában, ahol soha, semmi szórakozásban sem volt része. Továbbint az unalmas évek és csak a távirógép egyhangú kopogása hozott hirt a mozgalmas külvilágból.

Minden értesítés, minden hír szaggatott vonalak alakjában rögződött meg a hosszú, keskeny papírszalagon. A távirógép egyre kopogott és a távirókisasszony ezt a kopogást olyan szívesen hallgatta, mintha jóbarátja bizalmas dolgokról csevegett volna neki kora regeltől napestig.

Közben pedig eltelt az évek. Egy-egy év száz évvel ezelőtől.

Egy napon távirat érkezett a kastély ura számára. A távirókisasszony érdeklődéssel lesté, mit kopogtat majd le a távirógép billentyűje. Nyugtalanlaga, kíváncsisága egyre fokozódott. Hisz közte és a kastélyban lakók közt valami titkos viszony fejlődött ki, amiről senkinek semmiféle tudmást. Lelkének világban oly csodás szép képet alkotott magának egy boldogabb életéről,

amit nem zavar meg az ember félszeg fel-fogása, oktalán előítélete. Képzeteinek szárnyain messze elröpült a szürke föld színéről és az álmok tündérkertjében, illatozó virágokon, dalos madarak szerelmes csi-csergésén, olyan jól esett ábrándoznia, elmerengnie. Estenden, mikor az esthajnal szelid árnyai belopóztak szobájába, a kereveten ülve meséket szőtt, amelyekben a kastély fiatal ura a mesebeli királyfi szerepét játszotta. Ő pedig a sóvárgó, elátkozott leányó volt, aki egyre várta, mikor jó el a megváltás éles pillanata. Szívét jóleső érzés hatotta át és titokban imádatlalt csüngött a kastély csinos fiatal urán. Szíve mindannyiszor nagyot dobbant, mikor egy sürgönyblankettát vett át tőle és ilyenkor önfeledten, merengő tekintettel nézett reá.

Jól esett neki, örömet lelte benne, hogy tudomása volt mindarról, ami a kastélyban történt. A rokonoknak, ismerősöknek folytonos táviratváltása révén jól ismerte a család minden viszonyát. Minden örömdetes, szomorú esetről hamarabb értesült, mint maguk az érdekeltek.

Örömtől repesett a szíve, amikor a

táviratból megtudta, hogy szerelmese a fiatal Róbert, milyen fényes sikerrel tette le a vizsgálatát. De borzasztóan szenvedett, amikor a távirógép azt a szomorú, lesújtó hirt hozta hírül, hogy beteg lett, hogy hagymázos láz gyöttri. A szűnő idején pedig értelmetlen szövegű táviratokat kellett továbbítania, amelyek a féltékenység rémét keltették tőle benne. Később aztán, amikor Róbert vőlegény lett, az örömeiket a bánat váltotta fel és szomorúan ült a távirógép előtt, melynek minden koppanása mintha a szívébe nyilalt volna.

Három bánatteli, szomorú esztendő telt el azóta, amióta Róbert egy nagyvárosi fiatal, gazdag leánnyal tilte az esküvőjét. Az öreg szülők közben meghaltak és a fiatal házaspár magára maradt a diszes, nagy uri kastélyban.

A távirókisasszonyt újabb bánkódás gyötörte. A kastély urnője — megcsalta a férjét... az ő mesebeli királyfiát, akit imádozott, istenített!...

Amíg távol volt, a szomszéd föld iratokos profán vakmerőséggel megszentéstele-

Halmágyi Sámuel női felöltő áruházába
 megérkeztek a legújabb tavaszi felöltők.
 — Dus választék! Rendkívüli olcsó árak mellett! —

Maga *Darányi* földművelési miniszter is érdeklődéssel hallgatta *Hentaller* fejtegetéseit és hozzátette, hogy *Lippich* szolnoki főispán is tett már a kormányoknak jelentést az agrár-szociálizmus roppan terjedéséről.

Midőn *Apponyi* az ülés megnyitására bemutatta *Hentaller* mandátumát, a Kossuth-párt harsányan éljenzett.

Ezután az összeférhetlenségi bizottság jelentését olvasták fel, mely szerint a *Milós Ödön* ellen beadott összeférhetlenségi bejelentés, — mint alaptalan — elutasítatik.

Napirend előtt *Horváth Gyula* tette szavát immunitásának Szolnokon való megsértését. Kijelenti, hogy semmivel sem adott okot a választási elnök törvénytelen eljárására. Az elnök minden teketória nélkül kivette a választási helyiségből.

Rakovszky: Szégyen, gyalázat!

Horváth Gyula: A választási elnök szuronyos csendőrökkel kísértette ki. A szolnoki választás azt az impressziót kelti, hogy a Bánffy-féle választások ideje nem járt le.

Endrey Gyula: Közel van Jászberény, onnan tanulták.

Horváth Gyula: Bejelenti a dolgot a képviselőháznak és kéri az ügynek a mentelmi bizottsághoz való utalását.

Erre Széll Kálmán állt fel szólásra. Az ellenzék nagy zújjal fogadta és eleinte folyton közbeszólásokkal zavarta. A miniszterelnök kijelenti, hogy a választási elnök nem tartózik az ő jurisdikciója alá. Ha *Horváth* képviselőnek nem volt igazolványa, úgy nem volt joga a választási helyiségben jelen lenni. — Ő nem tudja a dolog hogyan áll, de mindenesetre vizsgálatot fog elegendeni. Azt azonban kénytelen megjegyezni, hogy a kormánypárt szintén a legnagyobb erőszakosságról panaszkodik, melyet az ellenpárt követett el.

Az elnök ezután kimondotta, hogy az ügyet a mentelmi bizottsághoz utasították. Ezután áttértek a belügyi költségvetésre. Elsőnek *Kovács Pál* szólott, a ki főleg választási atrocitásokkal foglalkozott.

Ezután *Széll Kálmán* miniszterelnök emelkedett szólásra. Mindjárt beszéde elején kijelenti, hogy a közigazgatást oly határig akarja államosítani, amely az állam és a nemzet érdekeinek megfelel. Ő maga is szabadságszerető ember és az önkormányzatot fenn akarja tartani, különösen a lokális dolgokra nézve.

A reformra vonatkozó javaslatok most készülnek. A javaslatokat nem egy komplexusban fogja beterjeszteni. Elő lesz a községi és járási kormányzat reformja. Mert nem a centrumokban van a baj, hanem kün a járásokban. A javaslatokat szaporítani fogja.

Ez a kijelentések után, melyeket a jobboldal folytonos helyesléssel kísért, a miniszterelnök az ellenzéki szónokokkal polemizált. Alaptalan az a kifogás, mintha az okleveles szülésznek nem mind kapának állást. Ellenkezőleg igen sok községnek nincs okleveles szülészje. Jelentkezzenek csak nálam (Nagy derűtség), én majd elhelyezem őket.

Ezzután még tovább polemizál s végül kéri a költségvetés elfogadását.

A költségvetést általánosságban meg szavazták. A részletes tárgyalás során hirtelen terjedt, hogy a **Ház biralóbizottsága megemmisítette Gabányi függetlenségi képviselő választását.**

A függetlenségi párton ez óriási felháborodást szült és mikor *Széll Kálmán* beszélni akart, hogy *Pichlernek* feleljen, — óriási zaj szakította meg:

— **Gyalázat! Egyhangú választást megemmisítenek! Megint Münnich volt a biralóbizottság elnöke! Nem hagyjuk beszélni!**

Széll hasztalan próbált beszélni, nem tudott szóhoz jutni. **A függetlenségi képviselők a terem közepére tolták, ököllet fenyegettek Széll Kálmánt; a jobboldal is fölkelte helyéről; minden rend megbomlott és roppant lármával töltötte be a termet. A padokat erősen verték.**

Tallian elnök felfüggesztette az ülést. A szünet alatt **iszonyu heves jelenetek folytak le.** *Tallian* elnök hasztalan igyekezett a pártokat lecsendesíteni. Szilaj kifakadások, párbeszédnek folynak. Kivált az izgatta az ellenzék, hogy *Münnich* elnök is szavazott. **Éles összetűés volt Kubik Béla függetlenségi és Ballagi kormánypartii közt. Látni lehetett, a mint Kubik félrelépi Ballagit és ha Tallian közbe nem lép, talán komoly összetűzés lett volna a dologból.**

Az ellenzék különösen azt tartja sérelmesnek, hogy *Kubinyi Géza* 3 napja Szolnokon volt, a választáson nem vett részt és a népmiszter mellett szavazott.

A leirhatatlan zaj, kiabálás már több

mint negyedóra hosszat tart, mikor megjelentek *Apponyi*, *Papp Zoltán* és mások, kivörösödött arccal, izgatottan gesztikulálva magyaráznak neki. *Apponyi* hasztalan csitítja a függetlenségi képviselőket, a zaj nem csillapul. A karzatokon székekre, padokra állva nézik a pártatlan jelenetet.

Egyszerre viharos kiáltás zúg fel:

— **Ki vele! Ki vele! Tiszamaradék!**

Münnich Aurélt pillantották meg, a mandátum-buktató bizottság elnökét, a ki szavazatával döntött a megemmisítés mellett. **Perczekig zúg a ki vele s Münnich sápadtan áll ott.** Meg ki ki hangzik *Kubik* éles szava, mikor *Tallian* elnök föllép az előki emelvényre s óriási zajban megállapítja a hoinapi napirendet.

— **Nem lesz itt tárgyalás!** — kiabál a szélsőbal.

De az elnök a viharos zajban is le szavaztatja a többséget, hogy hoinap apróbb ügyeket tárgyalnak, azután berekeszti az ülést.

Némethy Lajos halála.

Debreczen, márczius 7.

Gyászlobogók lengése hirdeti a templomok ormán, hogy a debreczeni református egyháznak nagy és súlyos vesztesége van. Résztvevőinek tömege lepi el a gyászházat, akik igaz résztvevővel kondoleálnak a családnak a mélységes gyászhoz. Debreczen egész társadalma érzi, hogy *Némethy Lajos* elhunyásával veszteség érte, s ennek kifejezést is ad impozáns mérvben. A kondoleálók sorában ott van *Széll Kálmán* miniszterelnök, a ki meleg szavakban fejezte ki *Némethy Károly* miniszteri tanácsos, az ő hű munkatársa gyász feletti részvétét. *Széll Ignác* államtitkár szintén kifejezte mély részvétét a nagy gyász felett *Némethy Károlyhoz* intézett táviratában.

Részvétáviratok érkeznek az ország minden részéből a gyászoló családnak. Debreczen közéletének kimagasló alakjai

nitette családi szentélyét és elcsábította, hitszegésre bírta fiatal hitvesét.

Mindent pedig nemcsak a titkos értelmű táviratokból tudta meg, hanem a kastély szolgálói is megerősítették ezt a szomorú, szegyenletes valót. Eimondták, hogy a szentségtörő milyen titokban lopózik be a kastély urnóéchez és sértő, bánító megjegyzésekkel illették mit sem sejtő urukat. A távirókisasszony pedig fájó, sebzett szívvél tűrte tovább a mártíriumot. Hallgatott és magába fojtotta minden keservét, bánatát.

„Ma elvégeztem ügyemet. Estére hat órai vonattal érkezem. Kocsi várjon.”

Igy szólt a távirat, amelyet a férj feleségéhez intézett.

Tehát megérkezik a férj és ha véletlenül nem sürgönyözött volna, úgy ott találná kastélyában azt a léha világit, aki egyetlen boldogságát foldulta.

A távirókisasszony agyában, amint a keskeny sürgönyszalagot nézte, ösztönszerűleg az a gondolat villant meg, hogy megemmisítse a táviratot.

— Értésiti őket a jöveteléről — mondogatta magában. — Még idejekorán meg-

tudják, hogy hazaérkezik és szétrebbenek, mint a meglepett madarak. Meg kellene semmisítenem a táviratot... A kocsi nem várta a pályaudvaron és gyalog menne haza, a kastélyba, ahol együtt találná őket... és a hitszegés kitudódnék.

Már-már kísértésbe jött, hogy megtegye, hisz ez volt a legkedvezőbb alkalom arra, hogy bosszat álljon!

Azt sohasem merete volna a férjnek szemtől-szembe mondani, hogy megcsalja a felesége és hogy e miatt mennyit szenved ő maga is. Pedig hangos szóval kellene odakiáltani:

— Éber szemmel őrködjék a felesége felett és vigyázzon a családi boldogságára, mert gyalázatos módon meglopják, megfosztják tőle. Kezden új életet. Hisz harmincz év, az élet kezdete...

Nem, nem merné fölfedni előtte, hogy megcsalják. De valami uton-módon későn kellene kézbesíteni a táviratot, vagy megkéne változtatni a távirat szövegét.

Kezébe vette a leirt táviratot és olyan különösnek tetszett neki, hogy három embernek a sorsa ime most az ő kezében van,

hogy *Róbert* boldogsága felett ime most ő intézkedik. Ugy érezte, mintha valami láthatatlan szellem ezt susogta volna feléje:

— Ha eltéved, megemmisíted a táviratot, így a bűnösök meglakolnak tettükért, de *Róbert* is szenvedni fog boldogtalansága árán.

— S vajon valóban szenvedni fog-e? Meg van győződve róla, hogy a felesége nem szereti, hogy megcsalja? Mert különben téged ér majd az átok, a melylyel sujtani fog, hogy beléoltottad a gyanakodó féltékenységét.

— Jobb lesz tehát, ha nem teszel semmi. Maradjon meg továbbra is boldog tudatlanságában és ne sejtessen semmit abból, ami előbb-utóbb ugyis rombadönti boldogságát. Meg aztán jegyezd meg: senkinek sincs joga ahhoz, hogy embertársa sorsát intézzel!

Fáradtan dőlt le a pamagra és mélyen felsőhajtott. Az évek tovatűntek ifjúsága felett és tovább viselte bus életének szomorú bánatát, titkos fájdalmát...

már tegnap felkeresték a gyászoló családot és egytől-egyig kondoleáltak.

A presbyterium ma délelőtt tartott ülésén egyhangulag elhatározta, hogy Némethy Lajost az egyház halottjának tekinti, s temetéséről szeretett lelkészét megillető méltósággal maga óhajt gondoskodni.

A temetés előkészületeiről tudósítók a következőket jelenti.

A miniszterelnök részvéte.

Széll Kálmán miniszterelnök Némethy Lajos elhunyt alkalmából a következő részvétáviratot intézte Némethy Károly miniszteri tanácsoshoz:

„Most értesülök a nagy veszteségről és súlyos csapásról, a mely méltóságodat érte. Fogadja mélyen érző, őszinte részvétem. A csapás, mely egyik legmeghittőbb és legkiválóbb munkatársamat érte, — érzékenyen sújt.

Széll.”

Széll Ignác belügyi államtitkár részvétávirata a következő:

„Addig is, míg élőszóval tehetném, fogadja magam és családom nevében szívből fakadó részvétük nyilvánítását.

Széll Ignác.”

A többi részvétáviratok.

A berettyó-ujfalui egyház, amelynek Némethy Lajos hosszabb időn át lelkésze volt, a következő táviratban fejezte ki részvétét:

„Mély részvéttel értesültünk egykori kedves lelkészünk, a jeles egyházi szónok ur. Némethy Lajos ur haláláról. Szívünk teljes részvétével osztozunk a családot és egyházat ért mély gyászban s kérjük, hogy az élő Isten adjon kegyelméből teljes vigasztalást. A temetésen küldöttségileg óhajtunk résztvenni.”

Sándor János főispán sürgönye a következő:

„Édes atyád koporsójánál az erős férfi is gyermeki szívvel érzi veszteségét. Ismerve a szíveitek egybefűzött szeretet nagyságát, megértem, átérzem méltó fájdalmadat, melyben igaz szívvel osztozunk feleséggel együtt. Temetésre városi tisztujítás miatt lehetetlen mennem, de gondolatban, lélekben veled vagyok és érzek.”

Sélley Sándor miniszteri tanácsos részvétávirata:

„Fogadd édes atyád elhunyt felett érzett mély részvétem őszinte kifejezését.”

Horváth Emil miniszteri tanácsos pedig a következő sürgönyt küldte Némethy Károlyhoz:

„Mélyen megrendülve vettük a gyász hírt. Barátaid őszinte részvéte enyhítse bánatodat.”

Ruffy Pál miniszteri tanácsos és országgyűlési képviselő külön kondoleált Némethy Károlynak és az özvegynek. Részvétáviratot küldtek Bancza Miklós képviselő és Samassa Adolf miniszteri osztálytanácsos, a kik a temetésre is lejönnek, továbbá Háberern egyetemi tanár, Németh József, Szabó Antal, Medve Zoltán dr., Samassa

Anrél, Csorba Béla, Harmathy Loránd, Falk Ernő, Petrovits Elek, Deésy Ferencz miniszteri tisztviselők.

Debreczen részvéte.

A tegnapi nap folyamán a részvétlátogatók özöne kereste fel Némethy Lajos ravatalát. Megjelentek a többek közt: Kiss Áron püspök, a lelkészi karral. A presbyterium küldöttségileg Puky Gyula főispán, gróf Dégefeld József egyházker. főgondnok, Simonffy Imre polgármester, Dr. Wolafka Nándor róm. kath. püspök, Rásó Gyula alispán, Weszprémy Zoltán főjegyző, Széll Ferenc táblai tanácselnök, V. Szabó Jánosné és Veressné Szatmáry Teréz stb.

A presbyterium intézkedése.

A debreczeni református egyház presbyteriuma tegnap délelőtt 11 órakor Kiss Áron püspök és Simonffy Imre főgondnok elnöklésével ülést tartott, melynek egyetlen tárgya a Némethy Lajos elhunytával szükségessé vált intézkedések megtevése volt.

A gyűlést Kiss Áron püspök nyitotta meg, a ki megleghingon emlékezett meg Némethy Lajos óriási érdemeiről.

A presbyterium aztán egyhangulag kimondotta:

Hogy érdemes lelkészét az egyház halottjának tekinti s temetéséről gondoskodik. Sirhely kijelölése nem vált szükségessé, mivel az elhunytat a Kossuth utcz i temetőben levő családi sirboltban fogják örök nyugalomra helyezni. A templomokra gyászlobogót tüzet ki. Az elhunyt ravatalára koszorut helyez s a temetésen testületileg részt vesz.

Külön helyez koszorút a ravatalra a lelkészi kar is, ugyszintén a tanítótestület.

A temetés ideje ma délután fél 3 órára van megállapítva. A nagytemplomban Biky Károly szatmári esperes mond orációt, a sirnál pedig Szele György bakonszegi lelkész fog gyászbeszédet mondani.

A presbyterium és a tanítótestület az egyházi épületben fog a temetés előtt gyülekezni.

Tegnap délután elhelyezték a ravatalon a tiszántúli egyházkerület koszoruját is, melynek az elhunyt tanácsbírója volt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Gyermekek a törvényszék előtt.** Öt 12—13 éves gyermek állott ma a debreczeni kir. törvényszék előtt hűtlen kezeléssel vádolva. Az volt a bűnük, hogy mint Szabó Károly szoboszlói kereskedő tanácsai a rendesnél olcsóbb áron adták el az árut Parti János szoboszlói fuvarosnak. A hűtlen kezelés vádjá azonban nem igazolódott be s így a törvényszék a fiukat felmentette. Az ítélet jogerős.

§ **Megfenyegetett debreczeni ügyvéd.** Löfkovits Márton drnak az ipar- és kereskedelmi bank igazgatójának még ügyvéd korában árverést kellett volna kitűzteni Medgyesi Albert volt községi jegyző ellen. Medgyesi Albert az árverés kitűzése ellen kézzel lábbal tiltakozott, s egy fenyegető levelet intézett Löfkovitshoz, melyben azt írta, hogy ha el nem halasztja az árverést, hát majd a lapokban fogja megszégyesíteni Löfkovits eljárását. A megfenyegetett ügyvédnek az volt a válasza, hogy Medgyesit feljelentette a

debreczeni királyi törvényszéknél zsarolás miatt. A törvényszék Széke István dr. elnöklésével ma foglalkozott ezzel az ügygyel s Bálint Zsigmond kir. ügyész vádbeszédére Medgyesit zsarolás vétségében bűnsnek mondotta ki, s 50 korona pénzbírságra — esetleg 5 napi fogházra ítélte.

Horánszky miniszter hivatalba lépése.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, márczius 7.

Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter ma foglalta el hivatalát s ebből az alkalomból délben fogadta a miniszterium tisztikarát élén dr. Nagy Ferencz államtitkárral, a ki meleg szavakban üdvözölte az új minisztert.

Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter az üdvözlésre így felelt:

Igen tisztelt uraim! Az államtitkár ur önmagyméltóságának imént elhangzott és — midőn a közgazdaság különböző ágainak harmoniáját is hangsúlyozta, különösen bőcszavai élénkítik bennem a bizalmat és reményt annak a hivatásnak a szolgálatában, a melyet Ő császári és apostoli királyi Fel-sége a miniszterelnök ur ajánlatára törvényeinknek megfelelő módon legkegyelmesebben reám ruházni méltóztatott. (Eljenzés.)

Mint lelkiismeretes ember nem kis gondtal, de azért szilárd elhatározással vállalkozom kiváló elődöm után ezen mély hálával fogadott misszió betöltésére; nem kis gondtal, mert tudom, mily döntő fontosságúak azok a feladatok, a melyek, különösen a mai viszonyok között, teljesítését kívánják tőlünk azon nagy dolgoknak, a melyeknek vezetése, irányítása és intézése a kereskedelmi miniszterium vállalra nehezedik. Nemcsak ügykörének nagyterjedelme és egyaránt és minden ágazatában való fontossága, de maga a helyzet is figyelmeztet bennünket arra, mert hiszen már ezt felesleges fejtegetnem önök előtt — azon nagy társadalmi és állami feladatok, a melyek az egész világot és Magyarországot is foglalkoztatják, főképpen a gazdasági érdekek körül forognak; ezeknek az irányítása és intézése pedig a miniszterium természeténél és ügykörénél fogva ezen miniszteriumnak a vállalra nehezedik. És én, mélyen t uraim, azt tartom, hogy ha ebben sikert akarunk elérni, szorgalmasan kell dolgoznunk, mert immár a mai naptól fogva mindezeknek a nagyfeladatoknak a teljesítése a mi együttes teljesítési képességünkön nyuszik. Ébren kell tartanunk hivatásunknak teljes öntudatát az egész vonalon. Az ügybuzgalmat, a feltétlen szigort, a mely az eredményt biztosíthatja, állandóan szemünk előtt kell lebegtetni; mert én azt tartom, hogy azt a sikert, amelyet legalább relative, elérnünk kell, csak úgy érhetjük el, ha ezek szemünk előtt lebegnek; csak úgy felelhetünk meg az ország jogosult kívánságainak, ha minden erőnket arra fordítjuk, hogy azt, amiteendő, azt végezzük el azzal az öntudattal, azzal az odaadással, azzal a hűséggel, amely nélkül siker nem képzelhető.

Meg vagyok győződve, mélyen tisztelt uraim, hogy a kereskedelmi miniszterium tisztikarát ez a szolgálati szellem batja át. Ez adja nekem a bizalmat és a reményt arra, hogy munkánk sikertelen nem lesz. Én, tisztelt uraim, ide huztam teljes munkaerőmet, teljes odaadásomat és a munkát nagyon meg tudom becsülni, mert magam is ennek az emelőm emelkedtem fel. (Tetszés.)

Legyenek önök meggyőződve, hogy ha ezen munkát együttesen akként fogjuk teljesíteni és teljesíteni, amiként azt tőlünk az ország megvárja, én leszek a legboldogabb önök között. (Élénk tetszés és éljenzés.)

Mély hálával köszönöm szives megjelenésüket. Reményem és elvárom, hogy feladatainkat akként fogjuk teljesíteni, amiként az mindnyájunknak öntudata és szeme előtt lebeg. Én erre törekszem a magam részéről; reményem, hogy ebben önök részéről támaszt fogok nyerni. (Élénk helyeslés.) És nekem, t. uraim, a legnagyobb örömöm akkor lesz, ha én a miniszterium tisztikarának a működését közvetlen megfigyeléseim alapján akként fogom méltányolhatni, amiként azt magam részéről óhajtom, várom és remélem.

Legyenek továbbá meggyőződve, hogy nekem fog örömmre szolgálni, ha ennek tudatában és ennek felismerésében a tisztikar érdek-jért valamit tenni szerencsés lehetek. (Élénk éljenzés.)

Köszönöm önöknek szives megjelenését, bizalmát és barátságát és kérem, hogy önök is tartsák meg ezt működésük egész vonalán. Legyenek önök hozzám azzal a bizalommal, amely kell, hogy a szolgálatnak lelki, szellemét képezze s ezt részemről is meg fogják találni. Ajánlom magamat szives barátságukba. (Élénk éljenzés.)

Végül a miniszter a miniszteriumszakosztályfőnökeket fogadta, kiket Nagy Ferencz államtitkár mutatott be neki.

ÚJDONSÁGOK.

* **Pénzügyi közgyűlés.** — A Debreczeni Első Takarékpénztár 56-dik évi rendes közgyűlését márcz. 16-án délelőtt 10 órakor, saját helyiségében fogja megtartani.

* **A Kaszinó Kazinópályázata.** A debreczeni kaszinó tudvalevőleg pályázatot hirdetett két költői munkára: egy társadalmi szatírára és egy népmondából merített költői elbeszélésre. A kaszinó tegnap délután tartott választmányi ülésében döntött a beérkezett pályázatok fölött. A bíráló bizottság előterjesztésére a választmány a társadalmi szatírára kitűzött 100 kor. pályadíjat „A mai társadalom” című munka szerzőjének ítélte oda. A jelzés levél szerint a művet Gyökössy Endre a Főiskolai Lapok szerkesztője írta. E szép sikert még tetézte az is, hogy a másik pályadíjat is Gyökössy nyerte el és így a 20 db 100 koronás aranyat neki ítélte oda a választmány. A tehetséges fiatal poétának méltó büzdítésül szolgálhat ez a sikere.

* **A város alapítványa.** Debreczen jog- és pénzügyi bizottsága Vecsey Imre tb. főjegyző elnöklete alatt tartott tegnapi ülésén javaslatba hozta, hogy a homonnai fa- és fémpariskola részére 300 koronás alapítványt tegyen a város.

* **A függetlenségi-kör zászlója.** A debreczeni függetlenségi-kör kérvényt adott be a városhoz, hogy zászlójára Debreczen város czimerét festhesse. A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután egyhangú határozattal megengedte, hogy a függetlenségi-kör zászlóján a város czimerét viselhesse.

* **A dalegylet közgyűlése.** A „Debreczeni Dalegylet” márczius 23-án, vasárnap d. u. 3 órakor, az Ipartestület tanács-termében (Simonffy-utca I-ső számú bérház, II. lépcső, I. emelet) évi rendes közgyűlését tartja meg. Tárgyak: Évi jelentés. Számvizsgálók jelentése. Költségelőirányzat 1902. Indítványok. Tisztujtás.

* **Egyesületi tornaverseny.** A vasárnap délután 5 órakor a Péterfia-utcai tornacsarnokban tartandó tornaversenyre javában készülnek a Torna- és Kerékpáros-egyesület tagjai és a nőcsapat. Különösen ez utóbbi csapat fogja az ünnepély érdekességét növelni, mert nem kevesebb mint 30 tagból áll e csapat. Ezért azt hisszük, közönség is nagy számmal fog megjelenni a versenyen, az egyesület nem versenyző tagjai pedig valamennyien. A díjkiosztás este lesz az „Angol királynő” éttermében tartandó vacsorán.

* **A református tanárok f. évi** ápril hó 1. és 2-án városunkban tartandó nagygyűlése alkalmából azon kérelmet intézem a város t. közönségéhez, hogy a közel 300 vendég részére szállást és fogatot felajánlani méltóztassanak, akik pedig bármely körülmény miatt egyik kérésemet sem teljesíthetnék, de a felmerülő költségekhez hozzájárulni óhajtanának, kérem, hogy nagybecsű adományait hozzáam mielőbb eljuttatni méltóztassanak. Az érkezők névsora e hó 2-ik felében közölsz és akkor a szállásokat felajánló t. közönség meg is jelölheti, hogy kit vagy kiket óhajt vendégül fogadni. Oláh Károly tanácsnok, az elszállásoló biz. elnöke.

* **Ítélet a pemetefüczukorkák ügyében.** Tegnap lapunkban már megemlítettük, hogy a rendőrség, mint elsőfokú bíróság a pemetefüczukorkák ügyében panaszlottára nézve marasztaló ítéletet hozott. Az ítéletet kivételesen írásban közölték a felekkel és a több iv terjedelemmel bíró írást tegnap kézbesítették. Dr. Burger Péter orvost és Borsi József czukrászt 100—100 korona pénzbírsággal megváltható 5—5 napi elzárással és 50 korona mellék-büntetéssel; a Jósza és Jóna céget 50 korona pénzbírsággal megváltható 3 napi elzárással és 25 korona mellék büntetéssel sújtották.

* **Iparos ifjak ünnepélye.** Az iparos ifjusági önképző egyesület márczius 15-iki emlékünnepélyét márczius 16-án d. u. 4 órakor tartja meg az „Iparos Otthon” dísztermében, e nagy nap emlékéhez méltó műsorral. — Előre is felhívjuk a közönség figyelmét e derék egyesület pártolására, mely kitűnően rendezett felolvasásaival már eddig is sok sikert ért el s alaposan elősegíti iparos ifjuságunk hazafias szellemű művelődését.

* **Elveszett gyermek.** Egy szegény öreg asszony járt tegnap szerkesztő-egységünkben és elpanaszolta, hogy egy 12 éves gyermekleány szerda óta eltűnt hazulról. A gyerek sovány, vézna alkatú. Kurucz Mari nevé kis leány,

Tekeházára való és mikor eltűnt, barna barchet ruhát és piros fodros kötőt viselt. Ha ne talán valaki nyomára lelne, jelentse be a rendőrségen, vagy szállítsa haza Balázs Jánosnéhoz, Csapó-kert első járás.

* **A Polgári-kör választmánya** ma délután 6 órakor saját helyiségeiben (Tisza palota) ülést tart. Az ülés tárgyai a következők: 1. Az új tisztikar és választmány alakulása. 2. Raics Gyula indítványa felolvasás és egyéb szórakoztató ünnepek tartása tárgyában, végül tagválasztás és folyó ügyek.

* **Kávéház és ozukrázda a nagyerdőn.** Borsi Lajos czukrász kérvényt adott be a városi tanácshoz, melyben — mivel a várossal a nagyerdei czukrászdára kötött szerződése az év végén lejár — újabb 10 esztendőre kéri a szerződés megkötését. A kérvényt tegnap délután tárgyalta a jog- és pénzügyi bizottság. A bizottság javasolni fogja, hogy a nagyerdei czukrázda helyiséget a jelenlegi helyén ne adja bérbe továbbra is a város, mert most a helyiség a forgalmat is akadályozza. A bizottság midőn felhívja erre a figyelmet egyúttal javasolja, hogy a nagyerdei czukrázda és kávéház céljaira a régi lövölde helyét alakítsák át.

* **A mátai kut elkészült.** A mátai gazdasági telepen egy régen hiányzó nagy szükséglet nyert kielégítést azzal, hogy a telepen elkészült valahára a kut. Már egy ízben tettek kísérletet arra nézve, hogy vizet csikarjanak ki az anyaföldből, de nem sikerült. Végre a városi tanács erélyesen lépett fel és megbizta a mérnöki hivatalt, hogy a rendelkezésre álló négy hüvelykes furókészülékkel lásson ismét munkához. Mintegy 200 méternyire furtak le, mire czélhoz értek és a mátai telep földjéből — a főmérnök jelentése szerint vigan bugyog a viz. Hogy a város öröme teljes legyen, a főmérnök 2000 koronában állapította meg a kut munkálatainak költségeit.

* **Szélhámos szabász.** Egy szélhámos szabászt keres most a rendőrség, Velentzki Mátyás személyében, a ki mint egy újkori Don Juan az asszonyok hiszékenységére alapítja egész életét. A könnyen hívó nők felülnek hazudozásainak és az ébredés rendesen késő, mert akkor már a Don Juan kifosztotta őket mindenükből és nyomtalanul elpárolog. Velentzki Mátyás nem ismeretlen alak a debreczeni közönség előtt, 1891. évben szomorú hírnévre vergődött, a mikor fényes nappal egy vendégi ösfeleségére Schreiernéra kétszer rálőtt. Elfogták, elítélték és másfél évi börtönt el is szenvedett tetteért. Azóta sok idő telt el, neve feledésbe ment s csak tegnap került ismét félszínre. Tegnap ugyanis Oláh Juliánna, Pacsirta-utca 4. szám alatt lakó szülész nő emelt ellene panaszt a rendőrségnél csalás és lopás miatt. Velentzki Mátyás hosszú távollét után újból Debreczenben telepedett le, lakást bérelt Pacsirta-utczán és

igy ismerkedett meg Oláh Juliánával. Napokint találkoztak és Velentzki tudományisor hevesen udvarolt, hát még mikor tudomására jött, hogy Oláh Juliánának egy kevés pénze is van. Oláh Juliánna végre nem birt ellent állni a folytonos zaklatásnak és beleegyezett, hogy hozzá megy feleségül. Az esküvőt Velentzki Mátyás szüleinél Békés-Gyulán akarták megtartani azért elhatározták, hogy oda utaznak, előbb azonban Budapesten a kelengyékét bevásárolják. Négy száz koronát kitevő vagyonát egy elismervény ellenében átadta Velentzkinék s úgy utaztak fel Budapestre. Persze Velentzkinék ezé-ágában sem volt Oláh Juliánát feleségül veni, s csak kedvező alkalomra várt, hogy a rá nézve most már kellemetlenné vált esküvőtől megszabadulhasson. A kedvező alkalom már másnap kínálkozott, Velentzki fel is használta, mert a pénzzel és az Oláh Juliánának átadott elismervénnyel, egy levél hátrahagyása után megszökött. A levélben örök búcsút int a rászédett nőnek és azt állítja, hogy Németországba távozott. A családás végzetessé vált az a nélkül is beteges asszonyra, mert szivbaja kiújult és ágyba döntötte. Mile Pál rendőrfogalmazó ilyen állapotban hallgatta ki Oláh Juliánát, ki pár napja, hogy haza érkezett. Mile Pál nyomban megindította a vizgálatot, melynek során érdekes adatok kerültek nyilvánosságra Velentzki Mátyásról Valóságos Don Juan, a kinek már két felesége volt, a karmadiktól elváltan él s már Debreczenbe jövelekor Zágrábból egy más nővel szökött meg. Valószínű azonban, hogy ez még nem minden és később még érdekesebb adatok is sülnék ki a szélhámos szabászra, kinek ügyét a budapesti kir. ügyészség fogja tovább vizsgálni, mert az itteni vizsgálatokkal Mile Pál még a tegnapi nap folyamán elkészülve az iratokat a küldteapesti kir. ügyészséghez.

* **Dalestély.** A debreczeni dalegylet márcz. 19-én, szerdán a Bika disztermében zárkórő dal- és zeneestélyt rendez. Műsor: 1. Országos bordal, Thern. 2. Megcsendült a kis kápolna..., Kerner. 3. Vándor-dal, Kunze. 4. Kurucz-nóták, Székács. 5. Kossuth induló, Mérthy. Belépti díj személyenként 2 kor., családjeggy három személyre 4 kor. Kezdeté este 8 és fél órákor.

* **Találatott** Egy kóborlásban levő sárga foltos, ragvász pettyes vizsla kutyát fogott el a rendőrség, melyet a város istállóiban őriznek. Igazolt tulajdonosa a rendőrség bünyügyi osztályánál átveneti.

* **A Mária Terézia-alapítvány.** A Mária Terézia-féle protestáns árvatartó alapítványból mintegy 7757 forint még mindig a városi házipénztár kezelése alatt van. Az 1895. évben a két protestáns egyháznak kiadtak már belőle 265 ezer forintot és most a két egyház azt kéri a várostól, hogy utalványozzák a még fennálló 7757 koronát. A jog- és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén került szóba a protestáns egyházak kérelme és mivel jogos alapon kéri a pénz kiutalványozását, a bizottság

a még fenálló összeget az egyházaknak kiadni javasolja.

* **Döntés a kamarai titkárság ügyében.** A debreczeni kereskedelmi- és iparkamara elnöksége a kandidáló bizottság tagjaival abban állapodott meg, hogy a kandidáló bizottság a jövő héten *szedán délután tart ülést.* Ezen a gyűlésen — melyen természetesen az elnökség ez ideig még meg nem magyarázott intenciójából fogva a legmélyebb titokzatoság fog uralkodni — jelölik majd ki azt a három egyént, a kik közül a kamarai tanácsosok megválasztják a titkárt. A kandidáló bizottság ülése után *másnap, tehát csütörtök délutánra összehívják a tanácsosokat, a kik a három jelölt közül megválasztják a titkárt.* Ez a gyűlés, mivel már lehetetlen titokban tartani — nyilvános lesz! Mindenesetre érdekes, hogy a kandidáló bizottság ülése után 24 órával már választó gyűlésre jönnek össze a kamarai tanácsosok, a kiknek óriási többsége még csak nem is sejt, hogy hányan és kik pályáztak az iparkamarai titkári állásra.

* **A kocsisok és inasok réme.** Pozsár Gábor újra működik. Tegnapi Bika szálloda két kocsisát, Jabab Istvánt és Rimóczy Jánost károsította meg. Mint rendszeren, éjjeli szállást kért tőlük s míg társai az igazak álmát aludták, az alatt Pozsár G. összeszedett minden keze ügyébe akadó és könnyen elvihető, mintegy 70 korona értékű tárgyat. A Rimóczyi ládáját is feltörte, de pénzt nem találva benne, családottan zárta le ismét a ládát. A károsok panaszt emeltek ellene a rendőrségnek.

* **Kiss Aron püspök lemondása.** A tiszántúli egyházkerület ősz püspöke Kiss Aron, mint értesülünk, a debreczeni egyház presbyteriumában viselt elnöki tisztéről lemondott. Az agg egyház nagy lemondását írásban is benyújtotta a presbyteriumhoz s tudatta azt az egyház főgondnokával Simonffy Imre polgármesterről is. Lemondásának okául megrendült egészségi állapotát, aggkorát s az utóbbi idők visszás helyzetét hozta fel. Kiss Aron már egy ízben lemondott a presbyterium elnöki tisztéről, de akkor sikerült rábírni, hogy lemondását visszavonja. Ez alkalommal azonban — mint beszélnek — olyan nyomós argumentumokkal indokolta meg egészségi állapotán kívül lemondását, a melyet el kell fogadni a presbyteriumnak is. Kiss Aron püspök ugyanis a mostanában sokat emlegetett protestáns szövetség alakuló gyűlését főgondnok társával Dégenfeld Jó sef gróffal egyetemben hívta össze. A lelkes kar ezen az alakuló gyűlésen, de később is állást foglalt a szövetség ellen. A lelkes kar álláspontján van a presbyterium is. A finom lelkű főpap kiakarván kerülni a későbbi surlódásokat, inkább lemondott elnöki tisztéről, semhogy az esetleges kantraverziákat összeköttetésbe hozzák az ő minden vitán felül álló személyével. Lemondása mindenesetre nagy vesztesége a református egyháznak, amely az ő szilárd nevének és bölcsességének jótékony hatását nagyon sokszor élvezte.

* **Felolvasó estély.** Az izraelita magyar irodalmi társulat márc. 9-én, vasárnap d. u. 6 órákor a kereskedő társulat disztermében felolvasó-estélyt tart. Műsor: 1. Juda Halévi, írta és felolvassa Ft. Dr. Perlis Áron pécsi főrabbi. 2. Versek, írta és felolvassa Roboz Arthur, fővárosi tanár. 3. Egy nagy ismeretlenről, írta és felolvassa Szabolcsi Miksa, az „Egyenlőség“ szerkesztője. 4. „Szól a kakas már“ című dal története, írta és felolvassa Pásztor Mibály, a „Pesti Napló“ munkatársa. — Belépti díj nincs.

* **Szepessy Gusztáv meghalt.** A debreczeni István gőzmalom harmincz éven át volt igazgatója, az egész város Gusztai bácsija két heti nehézszenvedés után tegnap délután négy órákor meghalt. Nevezetes alak dőlt ki benne az élők sorából, a kinek Debreczen közéletében egy évtizeddel ezelőtt még jelentős szerepe volt s a ki tevékeny agilis szellemével a legutóbbi időkben is szerepelt. Tözségkeres debreczeni ember volt. Itt született, itt futotta be változatos életpályáját is. Fiatal korában, a nagy időkben ő is fegyvert fogott s végigküzdötte a szabadságharcot. Aztán szülővárosába telepedett meg, amelynek gazdasági életében játszott jelentős szerepet. 1860-ban az István-malom társulat igazgatója lett s ezt az előkelő pozíciót 30 éven át töltötte be. Az ő igazgatása alatt ért el a debreczeni István-malom a párisi világkiállításán óriási sikert. Ezért a diadalért *Szepessy Gusztáv a harmadosztályú vas-korona rendet kapta.* Az István-malom kötelékéből 1892-ben lépett ki Szepessy Gusztáv, s azóta magánvállalatnál dolgozott. Két évvel ezelőtt pedig Debreczen város házipénztári tisztjévé választották meg. Előke volt a debreczeni 1848/9-es honvédegyeletnek és ebben a minőségében különösen szép sikerrel munkálkodott. Az öreg Gusztai bácsit két héttel ezelőtt a mint hivatalából hazament — az Egymalom utcánál szélütés érte. Kocsin vitték haza lakására és azóta folyton betegeskedett. Állapota tegnap rosszabbra fordult, s délután 4 órákor meghalt. Temetésére még nem történt intézkedés. A család a mai nap folyamán figyelemmel az irányban rendelkezéseket tenni.

* **Elveszett.** Egy 4—5 száz korona értékű fél brilliánt függő elveszett egy hete a Batthyányi, Kossuth és Burgondia utcákon menve. A szíves megtaláló nagy jutalomban részesül, ha a kiadóhivatalban megtehető címre átadja.

* **Az angol klub matineeja.** A debreczeni „Englisch speaking club“ vasárnap délelőtt 11 órákor tartja ez idei harmadik matineeját a kör Simonffy-utcai helyiségében. A meghívókat már kibocsátották és a program szerint egyike lesz a legsikerültebb matineeoknak. Balkányiné Bödi Ella asszony is közreműködik egy pár ének számmal. Az ünnepély fénypontja mindenesetre ez lesz, de a többi számok is felette érdekeseknek ígérkeznek. Nagy Elek főiskolai tanár költeményeket fog szavalni. Mister Maculay mondja a megnyitó beszédet. Mrs. Berger zongorán ad elő néhány gyönyörű

dult, végül Szabonyei József, lapunk munkatársa olvas fel néhány kisebb költeményt. A közönség körében általános az érdeklődés a matinee iránt.

* **Három szekér cigány.** A debreczeni rendőrséghez egy távirat érkezett tegnap délután, melyben a monostorpályi csendőrség egy sereg közelben portyázó cigány elfogatását kéri. Monostor-Pályiban ugyanis nagyon nagy seregű baromfit loptak el, majd az erdőbe menekülve, ott a fákat dézsmálták meg. A debreczeni rendőrség a csegei erdőben el is fogta őket és a késő éjjeli órákban kísérte be a bűnügyi osztályra a három szekér cigányt. Ezek azok a jómadarak, akiket pár hét előtt a határig toloncolt a rendőrség és akikről már akkor megirtuk, hogy nem sokára viszontlátjuk őket.

* **Új mulatóhely.** A napokban már foglalkoztunk azzal a tervvel, a melylyel Leidenfrost Ármán lépett a városi tanács elé, a csolnakázó-tóval kapcsolatban. Ezt a szinte hasznavehetetlen és büzt árasztó tavat egész kis tündérországgyá tervvel átalakítani Leidenfrost és a városnak is 600 korona évi jövedelmet hajtana, míg most mindössze 40 korona évi bért kap egy csolnakázó egylettől. A jog- és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén foglalkozott Leidenfrost ajánlatával. Határozott javaslatra azonban nem került a sor, mert egy kis akadály lépett előtérbe. — A csolnakázó-egylet ugyanis rendszeresen évenként a bérösszeget, de a bizottság tagjai között egy sem volt, a ki ismerné ezt az egyletet. Megbizta tehát Komlóssy Dezső indítványára Vecsey Imrét, Roncsik Lajost és Ábrahám László főügyészt, hogy vizsgálják meg a város és a csolnakázó-egylet között fennálló szerződést és tegyenek konkrét javaslatot ez ügyben. Remélhető, hogy végeredményként sikerülni fog Leidenfrost minden tekintetben megszívlelendő javaslatát nyélbe ütni.

* **A debreczeni siketnéma iskola** alapjára újabb Komlóssy Arthur főjegyző ur volt szives 5 koronát kezemhez juttatni. Így már ismét 6 korona van e célra kezeim közt. További szives adományokat elfogad és a nemes ügy érdekében kér Oláh Károly tanácsnok.

* **Állami méncsikóvásárlás.** Az egyéves méncsikóknak az állami ménesek részére történő vásárlása országsszer e április hó elején veszi kezdetét. Városunk vidékén és Hajdumegyében, valamint a szomszédos Szabolcs, Szatmár megyékben s Bihar és Zemplén megyék egy részében a méncsikó vásárlását Budaházy Kálmán miniszteri titkár, a földművelésügyi miniszter által kiküldött miniszteri biztos, a kiváló lóismerő s a miniszterium egyik legügyesebb lótenyésztési szakközege fogja eszközölni és e célból Nádudvaron április 10-én, Belső Ohát pusztán április 12-én, Kis-Kabán április 13-án, s Szoboszlón április 21-én fog megjelenni. A lótenyésztés ügymérvü haladását mutatja,

hogy 1600 darab egy éves méncsikót jelentettek be a lótenyésztők megvételre.

* **Hol szórakozunk vasárnap és általában?** Vasárnap este márc. 9-én, a katonazenekar új műsorral hangversenyt rendez a Dréher sörcearnok télikert éttermében. Óriási választék különféle inyencz ételekből, frissen csapolt korona-sör, a la pilseni a nap minden órájában kapható. Sőt színház után friss sört csakis Márkusnál kaphatunk.

* **Kalapipar.** Békés Lajos ur **divat és kalap üzlete** (Piacz Dr. Ujfalussy ház) egy modernül felszerelt kalapos műhlyt rendezett be, a hol is minden e szakmába vágó úgy férfi, mint női kalapok elkészítését és átalakítását a legjobb kivitelben jutányos árak mellett eszközli.

SZÍNHÁZ.

Nyilassy Mátyás siremléke. — Aradról írja tudósítónk, hogy Nyilassy Mátyás, az elhunyt kiváló komikus siremlékére 410 koronát gyűjtöttek. A siremléket márc. 19-én leplezik le. A leplezés gyásznap kíséretében fog megtörténni, amelyet a szintársulat, a színügyi bizottság és a sajtó rendez.

TÁVIRATOR.

Összeütközés a tengeren.

London, márczius 7. Az amerikai vonal Weasland nevű gőzöse a Houston-vonal gőzöszével Holyhead-Weasland előtt összeütközött és elsüllyedt. Az utasok és a matrózok megmenekültek.

A képviselőházi vihar.

Budapest, márczius 7. A mai képviselőházi ülés után a képviselők még sokáig a teremben maradtak. Barabás Béla elmondta Széll Kálmánnak az előzményeket és orvoslást követelt. **A függetlenségi érvényteleníteni akarják a határozatot,** mert Kubinyi Géza nem vett részt a bizottság tanácskozásaiban s az ítéletre mégis elment és Gabányi ellen szavazott. A függetlenségi ezután azonnal gyűlést tartottak a képviselőház emeleti termében, ahol Kossuth Ferencz elnökölt. Barabás Béla elmondta a történeteket. Kubinyi Géza — ugymond — részt se vett a bizottság tanácskozásaiban, az egész idő alatt Szolnokon tartózkodott a választáson s jölehet, erre a választás előtt figyelmeztették, mégis leszavazott. Az összes szónokok Kubinyi ellen foglaltak állást, s elhatározták, hogy **a sérelem orvoslására a legmesszebbmenő akciót** indítják meg. Kossuth, Barabás Bartha Ödön személyében bizottságot küldtek ki, hogy Széll s Apponyival a jóvátétel módozatai felől tárgyaljanak. A párt vidéki tagjait táviratilag hívják fel. Holnap a képviselőházban zárt ülés lesz. Este nyolcz órakor Széll Kálmán, Apponyi és Kossuth Ferencz a képviselőház épületében tárgyalnak az ügy felől.

CSARNOK.

A tenger fia.

Regény. —

Írta: **Rudyard Kipling.**

Angol eredetiből fordította:

Szabonyei József.

(Folyt.)

— Minden föld, amit én látni akarok: Eastern Point, szolt Dan. Ugy-e apám! Ugy latszik nem heverünk majd két hétnél tovább a keleti homokokon. Ott majd lesz társaság amelyet csak akarsz Harvey. Ott kezdődik a munka. Nincs rendes étkezés egyiknek sem. Akkor alszik az ember, amikor már leragadnak a szemei. Jó hogy nem egy hónappal később találtunk rád, mint ahogy történt, mert nem tudtunk volna „formába hozni“ Old Virginig.

Harvey a tőrkep segítségével megértette, hogy az Old Virgin meg egy csapat furesa nevű homokzátony az ut fordulót pontját jelentette és jó szerencsével odáérve a só-állomány felét használják fel. Látna azonban az Old Virgin nagyságát, (a tőrkepén egy pontocska volt az egész) Harvey alig tudta megérteni: mint találhat rá Disko a „sertés-járom“ és az ólom segítségével olyannyira, hogy még másoknak is ad utmutatást. Egy nagy fekete tábla függött a kabinban, Harvey nem tudta elképzelni mire használják, amíg egyszer egy csuf, ködös napon megtudta. Vastag köd-kürtből jövő hangot hallott, olyan valamit, mint mikor az éhes elefánt enni kér.

Rövid stációt tartottak épen. Csengő, vörös vitorla tünt föl a közelben és a We're Here háromszor csengetett, — tengeri gyorsírást használva.

A nagyobbik hajó oldalt fordította az elővitorláját, közben sikoltások, kiáltások hallatszottak.

— Francia, mondá Salters bácsi mérgesen. Mignelom hajó St-Malóbból. Én is kifogytam a dohányból Disko.

— Akár én, szolt Tom Platt. Hű! Megállj-é vous! Megállj-é vous! Fordulj-é vous! Te tompa-hatu semmire hono vous! Malóbból jösztek? Eh?

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma szombaton, „B“ bérletben:

A nevezetes kastély.

Vigjáték 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Claude Barrois	—	Komjáthy J.
Gaston Bandoin	—	— Odry Árpád.
Colombin	—	— Sziklay M.
Cabriac, kapitány	—	— Nagy Gyula.
Gudovic Colombin	—	— Szöke S.
Cufresnois, orvos	—	— Bartha I.
Marguerite Rancoin	—	— Takács M.
Leneviéve Colombin	—	— Szabó Irma.
Dhloé Colombin	—	— Kiss Irén.

Holnap vasárnap, két előadás;

délután 3 órakor:

SZÍNHÁKOK

Operette 3 felvonásban.

Este 7 és fél órakor, bérletszűnetben:
SÓTÉR IZABELLA operaénekesnő vendég-felléptével:

SULAMITH.

Hentes-üzlet

átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy **Petőfi-tér 2 szám** a. lévő

hentes-üzletet

átvettem, és azt a mai kor igényeinek megfelelőleg rendeztem be.

A hentes szakmához tartozó áruk állandóan frissen és kitűnő minőségben szolgáltatnak ki a legolcsóbb napi áron

Kérve a n. é. közönség becses pártfogását,

tisztelettel:
Somogyi Istvánné.

Hirdetés.

Mindazon zálogtárgyak melyeknek határideje lejárt, **f. év március hó 14 én d. u. 2 órakor** iparhatósági küldött jelentésében nyilvános árverésen el fognak adni.

Debreczen, 1902 febr. 25.

Első debreczeni magán kézi-zálogkölosön intézet.

Piac-u. Szent-Anna-utcza sarok. 2. ik ajtó.

2226

902

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy az államvasuti pályatest melletti I., II., III., IV. sz. fűraktári helyek — esetleg más raktári vagy konyhakertészeti célra is, — az ugynevezett „Rabkert” 1 1/2 hold föld 1902 év március hó 12-ik napján d. e. 9 órakor a város-ház nagytanács-teremben tartandó nyilvános árverésen a legelőbbet ígérőnek haszonbérbe kiadni fognak.

Az árverelni szándékozók a feltételeket a számvevősnél, a hivatalos órák alatt megtekinthetik; árveréskor pedig tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy megfelelő óvadékképes értékpapírban az árverelő bizottság kezéhez bánatpénzül letenni.

Debreczen, 1902 márc. 3.

A városi tanács.

Hirdetmény.

Értesítjük a **Debreczeni faáruraktár szövetkezet** igen tisztelt részjegy tulajdonosait, hogy a követelésekből befolyt összegből

1902. március 10 től kezdve minden egyes részjegyre visszafizettünk **30 koronát.**

E végből felkérjük, hogy részjegyét minden tulajdonos a szövetkezeti irodában (Kossuth-utcza, Zádor-ház) d. e. 9-12 ig és d. u. 3-5-ig mutassa be, mert visszafizetéseket csak a részjegyek lebélyegzése mellett teljesítünk.

Debreczen, 1902 március 1.

A debreczeni faáruraktár szövetkezet felelőse alatt.

Cserepenyilő virágsok fajban és levágott virágok

Szives felhívás a kert- és virágkedvelő közönséghez!

Miután küszöbén állunk a tavasznak ahol minden kertgazda- és háziasszony vetemény- és virágmagvakról gondoskodik hogy jót és szépet kapjon, van szerencsém becses figyelmüket

mag- és virág-

kereskedésemre és főműbértészei telepenre felhívni, ahol minden magfaj kipróbálva lesz, mielőtt elárúsításra bocsátatik tehát szakértelem és több mint harmincz évi praxis biztosít minden sikert. Van sok szép két éves nemesített rózsafa, őszibarackfa, körte és almafák, gömb akác és sokféle dísz cserifa, olesó árban szolgáltatik; fő az hogy mindenki meggyőződjön jó minőségéről, mely nálam biztosítottatik (szolid ár mellett.)

Kiváló tisztelettel: **PACZELT JÁNOS** mű- és kereskedelmi kertész Debreczen, Kossuth-u. (Városház-épület)

2 forintért ölenként kaphatók
160 öles

ház helyek

a Csapó-utcza végén, részlet-fizetésre Felvilágosítás nyerhető: **Fejér Ferencz** ügyvéd irodájában a város bérházában.

Itt a tavasz!

és vele együtt megérkeztek a legfinomabb és legolcsóbb

szobapadló lakkok

zomancz festékek, vízhatlan autorkok, Kencze, mindennemű hazai és francia földfestékek, és saját örlésű olajfestékek, melyek a nagyérdemű t. közönség becses pártfogását várják

Hazaifias tisztelettel:

NEUMANN és WEISZ

díszfaragványok, fúrnirok és görleczek gyári raktára Hatvan u. 5. Bigóház.

Elsőrendű sima szőlővesszők

kaphatók **KARDOS LÁSZLÓ** telepéről

Értesítés az üzletben.

Fehér erdélyi (bakar)	1000 darab	4 kor.
Olasz rizling	"	4 "
Fehér-hasselas csomaga	"	6 "
Pécs	"	6 "
Fehér " fontenbleau"	"	8 "

Mauthner-féle magvak

valamennyi konyhakerti vetemény és virág magvakat már ismeretes

MAUTHNER féle védjeggyel eredeti csomagolásban és a legfinomabb nehéz faj

ANGOL PERJE

és a finom keverékű

Pázsit fűmag

kapható

VÁRAY JÓZSEF

kereskedésében, városi új bérház.

Nagyerdei fürdő

és vizgyógytelep.

A nagyerdei ásványfürdőkben orvosi utasítás és felügyelet

mellett készítenek:

Mór-vasláp fürdők kettős kádban ára 1 frt 50 kr. kiváló gyógyhatással különféle női bajoknál.

Vas-Jódos-fenyő fürdők ára 1 frt. vérszegénység, ideges, gyengén fejlett gyermekeknek, üdülő betegeknek, borbajoknál. Sósfürdők ára 80 kr, különösen nöbetegeknek.

Kénes iszap hévfürdők! ára 1 frt. csusz, rheuma, ideghüveléseknél, valamint fogyasztó kuráknak. Orvosi massage. Gyógyfürdőjegyek csak a pénztárnál kaphatók. **A fürdőbérlek.**

MIHALOVITS J. gyógyszerésze

a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORAT (pouder)

mely készítmény tőle színt kölcsönöz az arcznak a nem rongja az arcbőrt. Kiváló illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen por vagy rizsporral jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Crème a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt tisztítja, széppé teszi s megőrzi a megránczcsodától.

(Kapható 3 színben fehér, rózsás s crème színben) mindegyik doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDEA (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 80 fill.

VELUTIN POUDEA (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 1 korona.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott azó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések elároló fizetendő.

Kiadó lakás Hajó-utca 14. sz. alatt 2 szobás utcai szoba mellékhelyiségekkel, istállóval is kiadó. Különösen alkalmas katonatiszt uraknak.

Szép makkói hagyma 100 mm. érkezett, mit ole ón árusítok, valamint változatos és hűvös krumplicsok kilója 2 kr. 100 kg-ért vételnél engedményt adok, nagyobb mennyiséget a legmagasabb árban veszek. Friedmann Hatvan-utca 35.

Kereskedő segéd ajánlkozik helybeli vagy vidéki fűszerüzletbe, szerény feltételek mellett. Megkeresések Simon István ev. ref. tanítóhoz intézendők. (Dekreczen, Bánk-utca 1. sz.)

Kaiser Salamon Hatvan-utca 2. sz. a. heti és havi részletűzetében a tavaszi áruk megérkeztek, áremelés nélkül árusítatnak.

Eladó a Boldogfalvai kertben egy nyilas szőlő új épülettel, vagy kiadó. Értekezhetni ugyanott 82. szám, II. járás.

Kiadó lakás 3 szoba m. lőkhelyiségekkel vízvezetékkel Szent Anna 29 szám alatt. Május 1-re.

Széchenyi-utca 25. ház eladó, az utcai földszinti lakás kiadó. Simonffy-utca 35. számú ház eladó, az egész udvar kiadó. Értekezhetni József kir. herceg utca 35. sz. alatt.

Jó karban lévő szobabutor elköltöztetés végett azonnal eladó. Kossuth-utca 58. szám alatt.

Pénzkölesönöket gyorsan kieszközöl Rácz Béla bank biz. irodája Debreczen, Hunyadi-utca 19. (volt Kisvárad-Vasut-utca.)

Luczerna, répamagvak és búkköny legolcsóbb és legjobb minőségben Deutsch Albert és fia magkereskedésében kaphatók Hatvan u.

Veszélymentes önbeterválakozó készü-lék, Angol beterválak, ollók és zsebkések jótállás mellett, beszerzési forrás MÁRTON GYULA üzletében Debreczen, Bika-szálloda mellett.

10 év óta fennálló havi és heti részletűzetemben a tavaszi áruk nagy választékban megérkeztek és áremelés nélkül árusítatnak KOHN HERMANN Hatvan u. 17.

Ügyvedeknek alkalmas iroda helyiség kiadó, a Dréher söresarnok feletti emeleti helyiségben. Értekezhetni ugyanott a Kereskedő Ifjak társulata eljárójánál.

Irodai munkák végzésére ajánlkozik szakember, hivatlos órák után. Cím a kiadóban.

Eladó ház Csók-u. 5. sz. a. Egy adómentes ház, áll 5 szoba, előszoba és mellékhelyiségekből, külön épületbe egy szoba és istállóból, házutáni földjével szabadkézből eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Kitűnő vetni való búkköny és zab kapható Ujlaky Józsefnél Hajó utca 4.

Kellő alsóbb iskolákat végzett jó házból való fű gép és kerékpár javító műhelyünkben tanoncznak azonnal felvétetik. Schweitzer Testvérek varrógép és kerékpár úrház.

Német nevelőnő, ki a francia nyelvet is bírja, a család elutazása miatt, itt helyben uricsaiánál óhajt alkalmazást. Helyét március 16-ikán elfoglalja. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó ház. Csillag-utca 76. szám teljesen új épület, mely áll 2 utcai, 1 előszoba, konyha, kamara és pinczehelyiségekből, továbbá 2 udvari szoba, konyha, kamara és 4 fűkamara s egy ujonnan készült téglakut. Évi jövedelem 300 frt, eladási ár 3600 frt. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Remekszép friss Ananász, Banán Coccusdió, szőlő, körte vérpiros narancs kapható Czeglédy és Polgárnál.

Gyakorlott varrónő ki a fehér és tarka nemű varrásban teljes jártassággal bír, házakhoz ajánlkozik 70 kr. napi díj mellett. vidékre is elmegy. Cím Paesirta u. 9 sz Kállay Mihálynénál.

Meghívás.

A hatvan-utcai gazdaság 1902. év március hó 9-ik napján, vasárnap délután 3 órakor

a városháza nagyteremében tartandó

Évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYAK:

1. Választmányi jelentés az 1901-ik évről.
2. Pénztárnoki és számvizsgálói jelentés a múlt 1901. évi pénztári állapotról s annak folytatásáról a pénztárnok és a többi tisztviselők felmentése.
3. Tisztújítás és választmányi tagok megválasztása a következő 3 évre.
4. Három tagból álló számvizsgáló bizottság megválasztása az 1902-ik évre.
5. Ondódi és újtódi mezőőrök felfogadása az 1902-ik évre.
6. Esetleges indítványok tárgyalása.

Kelt Debreczenben, az 1902-ik évi február hó 10-ik napján tartott választmányi ülésből.

Tisztelettel:

Kozorus Lajos,
utczagazdasági elnök.

A gazda- és kertészkedő-közönség szives figyelmébe ajánlom új üzlethelyiségben Kossuth-utca 7. ujonnan felszerelt és tetemesen meg bővített

magkereskedésemet

nagy raktár mindennemű gazdasági magvakban, mint arankamentes francia, olasz és magyar luczerna, quedinburgi répamagvak, takarmányfű magvak, — pázsitmagvak, konyhakerti és virágmagvak, teljesen friss 1901. évi termés. 1902. évi vetésre szánva.

KONTSEK GÉZA

magkereskedésében
DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 7. SZ.

Debreczen, 1902. Nyomatott a város könyvnyomdájában

Rosenthal Dániel

gőzmalomban őrlés:

Buza, rozs és kétszeres, ingyen rostálva pülitetve vagy simára őrlve

legjutányosabb árban.

Arpa, és tengeri-darálás 50 fillér, m. m.-kért. Legjobb minőségű kétszeres és szitált buza-lisztek, tengeri, árpa, daru, korpa eladás a malomban, hol kicsinyben is a legolcsóbb árakat számítanak.

Dijmentesen üzemben tartva van a olajmalom, az őrlető közönségnek.

A legjobb és legmegbízhatóbb gazdasági és kerti-magvakat szállít

KOMLÓSSY LAJOS

(előbb SZABÓ ZSIGMOND)

magkereskedése,

Debreczen, Piac- Hatva -u. sarok.

Árjegyzéket és mintákat kívánatra bérmentve küld.

Nagy tavaszi vásár!

Neumann Testvéreknel

a Tisza-palotában,

hol a tavaszi idényre már rengeteg férfi- női- és gyermek

CZIPŐK,

kalapok, ingek, gallérok, nyakkendők, valamint más uri divat-cikkek megérkeztek és azokat előnyösen sikerült beszerzés folytán csoda olcsó árakban bocsátjuk a t. vevőinknek b. rendelkezésére.

Tisztelettel:

NEUMANN TESTVÉREK.

Értesítés!!!

Van szerencsém a n. é. vevőközönséget értesíteni, hogy raktárom a tavaszi nyári idényre szükséges férfi, fiu- és gyermek ruhákkal a legdusabban el van látva. — Czégem az anyagot a bel- és külföld legelőkelőbb piacain szerzi be és alnyomólag saját készítményű ruhákkal szolgál. — Mertek utani rendelések, művészies szabással a legolcsóbb ki- dolgozással, olcsó és pontosan teljesítetek.

KATZ HERMANN

férfi-ruha raktár Piac- utca 43. sz. a. a Dréher-söresarnok mellett.